

Köklerden Biri Karmaşık Sayı ise

1)

$m, n \in \mathbb{R}$ olmak üzere,

$$3x^2 + (m-1)x + n + 3 = 0$$

denkleminin köklerinden biri $1 - \sqrt{5}i$ olduğuna göre, $m.n$ çarpımı kaçtır?

A) -90 B) -75 C) -60 D) -45 E) -30

ÇÖZÜM:

$$3x^2 + (m-1)x + n = 0$$

bir kök $1 - \sqrt{5}i$ ise diğer kök eşleniği yani $1 + \sqrt{5}i$ dir.

$$\text{Kökler çarpımı} = (1 - \sqrt{5}i)(1 + \sqrt{5}i) = 1 + 5 = 6$$

$$\text{Kökler toplamı} = 1 - \sqrt{5}i + 1 + \sqrt{5}i = 2 \text{ dir.}$$

$$\text{Not: } ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow \text{Kökler toplamı: } -\frac{b}{a}$$

$$\Rightarrow \text{Kökler çarpımı} = \frac{c}{a}$$

Buna göre;

$$\text{Çarpımları} = \frac{n+3}{3} = 6 \Rightarrow n+3 = 18 \Rightarrow n = 15$$

buluruz.

$$\text{Toplamları} = -\frac{m-1}{3} = 2 \Rightarrow -(m-2) = 6$$

$$m-2 = -6$$

$$m = -4 \text{ buluruz.}$$

$$m.n = (-4)(15) = -60 \text{ buluruz. Cevap: C}$$

2)

Reel katsayılı $x^2 + m.x + n = 0$ denkleminin köklerinden biri $2 - i$ olduğuna göre, $m+n$ toplamı kaçtır?

A) -2 B) 1 C) 5 D) 6 E) 9

ÇÖZÜM:

$$x^2 + mx + n = 0$$

bir kök $2 - i$ ise diğer kök eşleniği yani $2 + i$ dir.

$$\text{Kökler çarpımı} = (2 - i)(2 + i) = 4 + 1 = 5$$

$$\text{Kökler toplamı} = 2 - i + 2 + i = 4 \text{ tür.}$$

$$\text{Not: } ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow \text{Kökler toplamı: } -\frac{b}{a}$$

$$\Rightarrow \text{Kökler çarpımı} = \frac{c}{a}$$

Buna göre;

$$\text{Çarpımları} = \frac{n}{1} = 5 \Rightarrow n = 5 \text{ buluruz.}$$

$$\text{Toplamları} = -\frac{m}{1} = 4 \Rightarrow m = -4$$

Buna göre;

$$m+n = -4 + 5 = 1 \text{ buluruz. Cevap: B}$$

3)

$i^2 = -1$ olmak üzere, köklerinden biri $-i + 4$ olan reel katsayılı ikinci dereceden denklem aşağıdakilerden hangisi olabilir?

$$A) x^2 - 4x + 5 = 0$$

$$B) x^2 - 8x + 15 = 0$$

$$C) x^2 - 8x + 17 = 0$$

$$D) x^2 + 4x + 17 = 0$$

$$E) x^2 + 8x - 17 = 0$$

ÇÖZÜM:

Köklerinden biri $-i + 4$ ise diğer kök, bu köklü sayının eşleniğidir. $\Rightarrow i + 4$

$$\text{O halde kökler toplamı} = (-i + 4) + (i + 4) = 8$$

$$\text{kökler çarpımı} = (-i + 4) \cdot (i + 4) = 1 + 16 = 17 \text{ dir.}$$

$ax^2 + bx + c$ denkleminde $-\frac{b}{a}$ kökler toplamı,

$\frac{c}{a}$ kökler çarpımını verir.

Şıklardaki denklemlerin hepsinde $a = 1$ olduğu için biz de $a = 1$ diyelim.

$$-\frac{b}{1} = 8 \Rightarrow b = -8 \text{ ve } \frac{c}{1} = 17 \Rightarrow c = 17 \text{ dir.}$$

Buna göre denklemi

$$x^2 - 8x + 17 \text{ buluruz. Cevap: C şıkkı}$$

4)

Köklerinden iki tanesi 5 ve $4 - 3i$ olan gerçek katsayılı üçüncü dereceden denklem aşağıdakilerden hangisi olabilir?

$$A) x^3 - 3x^2 + 25x - 25 = 0$$

$$B) x^3 - 13x^2 + 65x - 125 = 0$$

$$C) x^3 - 8x^2 + 35x - 45 = 0$$

$$D) x^3 - 12x^2 + 58x - 65 = 0$$

$$E) x^3 - 5x^2 + 13x - 45 = 0$$

ÇÖZÜM:

Köklerden biri karmaşık sayı ise diğeri onun eşleniğidir. Yani $3.\text{kök} = 4 + 3i$ dir.

Buna göre denklemi yazalım;

$$(x-5).(x-(4-3i)).(x-(4+3i))=0$$

$$(x-5).(x-(4-3i)).(x-(4+3i))$$

$$(x-5).(x^2-8x+25)=0$$

$$x^3-8x^2+25x-5x^2+40x-125=0$$

$$x^3-13x^2+65x-125=0 \text{ buluruz. Cevap: B}$$

5)

Köklerinden biri $3-2i$ olan gerçekte katsayılı ikinci dereceden denklem aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) $x^2-6x+10=0$

B) $x^2+6x+10=0$

C) $x^2-6x+8=0$

D) $x^2+6x+8=0$

E) $x^2-4x+5=0$

ÇÖZÜM:

Köklerden biri $3-i$ ise, diğerkök eşleniği $3+i$ dir.

Buna göre kökler toplamı $= 3-i+3+i=6$

Kökler çarpımı $= (3-i)(3+i)=10$ dur.

Buna göre denklemi;

$$x^2-6x+10=0 \text{ buluruz. Cevap: A}$$

6)

$i^2=-1$ olmak üzere ikinci dereceden bir bilinmeyenli gerçekte katsayılı bir denklemin kökleri x_1 ve x_2 dir.

$x_1=-1-i$ olduğuna göre aşağıdakilerden hangisinin bir kökü $x_2(1-i)$ dir.

A) $x^2-x+4=0$

B) $x^2+4=0$

C) $x^2+16=0$

D) $x^2+x+4=0$

E) $x^2+2x+6=0$

ÇÖZÜM:

$x_1=-1-i \Rightarrow$ eşleniği $x_2=-1+i$ dir.

$x_2.(1-i)=(-1+i)(1-i)=-1+i+i-(-1)=2i$ dir.

Diğerkök $\Rightarrow$ eşleniği $\Rightarrow -2i$ olmalıdır.

Kökler toplamı $=0$

Kökler çarpımı $=4$ tür.

Buna göre denklem;

$$x^2-(0)x+4=x^2+4 \text{ buluruz. Cevap: B}$$

7)

$$x^2+2x+c=0$$

denkleminin birbirinden farklı reel olmayan iki kökü olduğuna göre, c 'nin alabileceği en küçük tamsayı değeri kaçtır?

A) 2

B) 3

C) 4

D) 5

E) 6

ÇÖZÜM:

Bu denklemin bir karmaşık kökü varsa, diğeri de onun eşleniği olacaktır.

(Otomatik olarak farklı olurlar.)

Başka da bir kökü olamayacağı için, gerçekte kök yoktur. Gerçekte kök olmaması demek, $\Delta < 0$ demektir.

$$b^2-4ac < 0$$

$$4-4.1.c < 0$$

$$4 < 4c$$

$$1 < c \Rightarrow c \text{ en az } 2 \text{ olabilir. Cevap: A}$$

8)

Gerçekte katsayılı $x^2+bx+c=0$ denkleminin bir kökü $(1+i)^2$ olduğuna göre, c kaçtır?

A) 2

B) 4

C) 8

D) 12

E) 16

ÇÖZÜM:

$$x^2+bx+c=0$$

Denkleminin katsayıları gerçekte ise kökler birbirinin eşleniği olmak zorundadır.

$$(1+i)^2=(1+i)(1+i)$$

$$=1+i+i+i^2$$

$$=1+2i-1$$

$$=2i \text{ dir.}$$

$2i$ kökünün eşleniği $-2i$ dir.

Denklemin kökler çarpımı $=\frac{c}{a}=\frac{c}{1}=c$ dir.

Köklerin çarpımı $=(2i)(-2i)=-4i^2=4$ bulunur.

$c=4$ tür.

Cevap: B